

УКРАЇНА

(19) **UA** (11) **163499** (13) **U**
(51) МПК (2026.01)
A01G 13/00

НАЦІОНАЛЬНИЙ ОРГАН
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ
ДЕРЖАВНА ОРГАНІЗАЦІЯ
"УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ОФІС ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ ТА ІННОВАЦІЙ"

(12) ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

(21) Номер заявки: u 2025 06277	(72) Винахідник(и): Ключевич Михайло Михайлович (UA), Стригун Олександр Олексійович (UA), Чумак Петро Якович (UA), Вигера Сергій Михайлович (UA), Маргітай Любов Григорівна (UA)
(22) Дата подання заявки: 15.12.2025	
(24) Дата, з якої є чинними права інтелектуальної власності: 02.07.2026	
(46) Публікація відомостей про державну реєстрацію: 01.07.2026, Бюл.№ 26	(73) Володілець (володільці): ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ "ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА", вул. Чуднівська, 103, м. Житомир, 10005 (UA)

(54) СПОСІБ СТВОРЕННЯ ЛОВИЛЬНОГО ДЕРЕВА ДЛЯ МОНІТОРИНГУ ВУЗЬКОЗЛАТКИ ЯСЕНЕВОЇ СМАРАГДОВОЇ

(57) Реферат:

Спосіб створення ловильного дерева для моніторингу вузькозлатки ясеневोї смарагдової *Agrilus planipennis* Fairmaire, згідно з яким, весною, до початку сокоруху, вимірюють довжину кола навколо стовбура ясеня на висоті 1,2-1,5 м від землі та додають до неї 40 см для забезпечення можливості закручування. На стовбурі з товстою корою по лінії накладання акумуляторною пилкою утворюють вузьке поглиблення для розміщення дроту. На кору стовбура по підготовленій лінії накладають перше кільце з металевого дроту товщиною 4,0-6,0 мм: дві частини дроту на початку лінії перехресно накладають одна на одну, утворюючи отвір, в який встановлюють металевий штир діаметром 1 см. Після обведення дроту навколо стовбура дві кінцівки дроту з протилежної сторони повільно закручують одна з одною. Натягування дроту здійснюють шляхом закручування металевим штирем почергово з кожної сторони двох кінцівок дроту до перетискання кори. Кінцівки дроту притискають до стовбура та закривають захисною плівкою. Аналогічно на висоті 30-40 см вище від першого встановлюють друге кільце з металевого дроту.

UA 163499 U

UA 163499 U

Корисна модель належить до галузі захисту рослин, зокрема проведення превентивного моніторингу карантинних шкідників на деревних рослинах, а саме вузькозлатки ясеневі смарагдової *Agrilus planipennis* Fairmaire.

Найбільш близьким за біологічною суттю є спосіб створення ловильних дерев ясенів шляхом зняття шару кори та флоеми шириною 20-30 см навколо стовбура, що послаблює сокорух і, відповідно, стан дерев [1, 2].

Недоліком такого способу є те, що процес знімання кори є трудомісткий та унеможливорює проведення ін'єкції дерева пестицидами, а також те, що в більшості випадків це призводить до того, що в умовах урбофітоценозів естетичний вигляд рослин різко знижується, а також те, що вони досить швидко всихають, гинуть і стають аварійно небезпечними.

Задача корисної моделі полягає в розробці нового способу створення ловильного дерева для моніторингу вузькозлатки ясеневі смарагдової *Agrilus planipennis* Fairmaire, який є менш трудомістким, не погіршує естетичного вигляду рослин та дозволяє тривалий час зберігати дерево в живому стані.

Поставлена задача вирішується тим, що спосіб створення ловильного дерева для моніторингу вузькозлатки ясеневі смарагдової *Agrilus planipennis* Fairmaire, згідно з корисною моделлю, весною, до початку сокоруху, вимірюють довжину кола навколо стовбура ясеня на висоті 1,2-1,5 м від землі та додають до неї 40 см для забезпечення можливості закручування; на стовбурі з товстою корою по лінії накладання акумуляторною пилкою утворюють вузьке поглиблення для розміщення дроту; на кору стовбура по підготовленій лінії накладають перше кільце з металевго дроту товщиною 4,0-6,0 мм: дві частини дроту на початку лінії перехресно накладають одна на одну, утворюючи отвір, в який встановлюють металевий штир діаметром 1 см; після обведення дроту навколо стовбура дві кінцівки дроту з протилежної сторони повільно закручують одна з одною; натягування дроту здійснюють шляхом закручування металевим штирем почергово з кожної сторони двох кінцівок дроту до перетискання кори; кінцівки дроту притискають до стовбура та закривають захисною плівкою; аналогічно на висоті 30-40 см вище від першого встановлюють друге кільце з металевго дроту.

Послідовність виконання операцій щодо створення ловильного дерева для моніторингу вузькозлатки ясеневі смарагдової включає наступні етапи:

- вимірюють довжину кола навколо стовбура ясеня на висоті 1,2-1,5 м від землі; до отриманої довжини додають 40 см, що забезпечує можливість ефективно закручувати металевий дріт навколо стовбура;
- на стовбурі з товстою корою по лінії накладання акумуляторною пилкою утворюють вузьке поглиблення для розміщення дроту;
- весною, до початку сокоруху, на кору стовбура ясеня на висоті 1,2-1,5 м від землі накладають перше кільце з металевго дроту товщиною 4,0-6,0 мм: дві частини металевго дроту, на початку лінії їх розміщення навколо стовбура, перехресно накладають одна на одну утворюючи отвір, в який встановлюють металевий штир діаметром 1 см;
- після обведення металевго дроту навколо стовбура по лінії розміщення дві кінцівки металевго дроту з протилежної сторони повільно закручують одна з одною;
- натягування металевго дроту здійснюють шляхом закручування металевим штирем почергово з кожної сторони двох кінцівок дроту до перетискання кори;
- кінцівки металевго дроту притискають до стовбура та закривають захисною плівкою;
- аналогічно на висоті 30-40 см вище від першого встановлюють друге кільце з металевго дроту.

Таким чином, заявлений спосіб створення ловильного дерева для моніторингу вузькозлатки ясеневі смарагдової забезпечує такі переваги: можливість контролю процесу доступу води й поживних речовин до верхньої частини дерева шляхом регулювання тиску металевго дроту на кору; можливість проведення ін'єкцій інсектицидів у стовбур з метою знищення шкідників ясеня; збільшення тривалості сталого розвитку дерева у фітодизайнових композиціях.

Джерела інформації:

1. Sun J., Koski T. M., Wickham J. D., Baranchikov Y. N., Bushley K. E. Emerald ash borer management and research: decades of damage and still expanding. Annual Review of Entomology. 2024. Vol. 69. P. 239-258. <https://doi.org/10.1146/annurev-ento-012323-032231>.
2. Спосіб покращення стійкості насаджень каштанів до молі мінуючої каштанової методом ін'єкції Імунокомплексону - Ч: пат. 132106 Україна, МПК (2018.01), A01G 13/00; № у 2018 09258; заявл. 10.09.2018, опубл. 11.02.2019, Бюл. № 3. 3 с. <https://sis.nipo.gov.ua/uk/search/detail/1090564/>.

ФОРМУЛА КОРИСНОЇ МОДЕЛІ

- 5 Спосіб створення ловильного дерева для моніторингу вузькозлатки ясеневोї смарагдової *Agrilus planipennis* Fairmaire, який **відрізняється** тим, що весною, до початку сокоруху, вимірюють довжину кола навколо стовбура ясеня на висоті 1,2-1,5 м від землі та додають до неї 40 см для забезпечення можливості закручування; на стовбурі з товстою корою по лінії накладання акумуляторною пилкою утворюють вузьке поглиблення для розміщення дроту; на
- 10 кору стовбура по підготовленій лінії накладають перше кільце з металевого дроту товщиною 4,0-6,0 мм: дві частини дроту на початку лінії перехресно накладають одна на одну, утворюючи отвір, в який встановлюють металевий штир діаметром 1 см; після обведення дроту навколо стовбура дві кінцівки дроту з протилежної сторони повільно закручують одна з одною; натягування дроту здійснюють шляхом закручування металевим штирем почергово з кожної
- 15 сторони двох кінцівок дроту до перетискання кори; кінцівки дроту притискають до стовбура та закривають захисною плівкою; аналогічно на висоті 30-40 см вище від першого встановлюють друге кільце з металевого дроту.